

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

984

Vragen van het lid **Kooiman** (SP) aan de Minister van Veiligheid en Justitie en de Staatssecretaris van Financiën over *grenscontroles door de douane in het binnenland* (ingezonden 17 november 2016).

Antwoord van Staatssecretaris **Wiebes** (Financiën), mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie (ontvangen 20 januari 2017). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 734.

Vraag 1

Klopt het dat er geen controles meer worden uitgevoerd door de douane op het rijden door ingezetenen in auto's met buitenlandse kentekens? Zo ja, waarom niet?¹

Antwoord 1

Ja, met ingang van 1 januari 2010 zijn alle controles op de BPM door de Douane, dus ook die ten aanzien van buitenlandse kentekens, overgegaan naar Belastingen.

Vraag 2

Hoeveel wordt er jaarlijks door deze controles aan ontdoken Belasting op Personenauto's en Motorrijwielen (BPM) alsnog geïnd, vanaf 2005 tot nu?

Antwoord 2

In de 17^e Halfjaarsrapportage Belastingdienst (HJR) is inzichtelijk gemaakt wat de opbrengsten van de preventieve en repressieve aanpak van buitenlandse kentekens is. Het betreft zowel opbrengsten in het kader van de MRB als de BPM. In de 17^e HJR is te zien dat de opbrengst van de repressieve aanpak sinds het begin van het project buitenlandse kentekens circa € 1,5 miljoen per jaar is. Van de jaren daarvoor is dat niet bijgehouden.

Vraag 3

Waarom is ervoor gekozen de Belastingdienst verantwoordelijk te maken voor deze controles en niet meer de douane?

¹ Brief onderhands meegezonden

Antwoord 3

Bij de reorganisatie van de Douane was destijds het uitgangspunt dat de Douane aan de buitengrens zou worden geconcentreerd en dat het werk in het binnenland zou worden afgebouwd. Om die reden zijn per 1 januari 2010 de BPM-controles overgegaan naar de Belastingregio's. Voor de overgang naar de Belastingregio's is gekozen omdat die regio's al bekend waren met het BPM-heffing- en inningwerk; tot 1 januari 2010 werd het BPM-heffing- en inningwerk namelijk uitgevoerd door zowel de Douane als de Belastingdienst. Met die overgang is zo ook bijgedragen aan de uniforme heffing van BPM en aan het zo effectief mogelijk inzetten van de beschikbare kennis en instrumenten.

Vraag 4, 5

Klopt het dat de douane ongewapend moet controleren op vervoer en smokkel van accijnsgoederen in de grensstreken omdat dit valt onder de wet accijnsgoederen en niet onder de douanewet? Zo ja, waarom is hiervoor gekozen?

Klopt het dat, wanneer de douane controleert samen met de politie, de douane wel bewapend mag zijn? Zo ja, waarom dan wel en in andere gevallen niet?

Antwoord 4, 5

Het is juist dat een douanier bij een accijnscontrole enkel op grond van de accijnswetgeving geen wapen mag dragen; dit is niet anders indien de accijnscontrole wordt uitgevoerd met de politie.

Zoals gemeld in de brief aan de Tweede Kamer² zijn er echter situaties denkbaar waarin het niet bewapend zijn bij een accijnscontrole leidt tot minder effectief, efficiënt en veilig optreden van de Douane. Het in deze brief aangekondigde onderzoek of er situaties zijn waarin de accijnscontroles bewapend uitgevoerd kunnen worden, loopt.

Vraag 6, 7

Is volgens u de samenwerking tussen politie en marchaussee met de douane voldoende adequaat teneinde de smokkel van illegale accijnsgoederen tegen te gaan? Zo ja, waarom? Zo nee, wat gaat u hierop ondernemen?

Kunt u reageren op de uitspraak dat het frustrerend is voor binnenlandse douaniers dat het hen onmogelijk wordt gemaakt de grote smokkelaars aan te pakken? Wat gaat u hierop ondernemen?

Antwoord 6, 7

Ik herken niet dat het onmogelijk wordt gemaakt de grote smokkelaars aan te pakken. De Douane hanteert een risicogerichte aanpak. Dat betekent dat de Douane, ook voor de accijnswet- en regelgeving, nagaat wat de aard en omvang van het risico van niet-naleving is en hoe dit risico met welke handhavingsinterventies (o.a. fysieke controle, administratieve controle) het beste kan worden afgedekt. Een van de handhavingsinterventies is het met de politie en de Koninklijke Marechaussee uitvoeren van een multidisciplinaire controleactie. De Douane voert dan integrale goederencontroles uit. Integraal wil zeggen dat de Douane bij de controle tegelijkertijd let op de naleving van alle fiscale en niet-fiscale regelgeving, dus ook op de naleving van de accijnswet- en regelgeving. Met deze risicogerichte aanpak, gelaagde handhavingsaanpak en samenwerking is het risico op de smokkel van accijnsgoederen beheersbaar.

Vraag 8

Klopt het dat de douane 's nachts en in het weekend niet bereikbaar is aan de oost- en zuidgrens, als de politie of marchaussee contact met hen probeert te krijgen? Zo ja, wat is dan het gevolgde protocol?

² Kamerstuk 31 934, nr. 9.

Antwoord 8

Nee, dit is niet juist. De Douane heeft een landelijke meldkamer die 24 uur per dag, zeven dagen in de week bereikbaar is. De politie en de Koninklijke Marechaussee zijn hiermee bekend en gebruiken dit meldpunt ook als het gaat om meldingen die het oosten of zuiden van het land betreffen.

Vraag 9

Kunt u deze vragen beantwoorden vóór het geplande plenaire debat over de douane?

Antwoord 9

Het is helaas niet gelukt de Kamer de antwoorden te zenden voorafgaand aan het Algemeen overleg Douane van 21 december 2016.